

چیکده:

مقدمه: از ضرورت های اصلاح ساختار اقتصادی - مدیریتی بخش بهداشت و درمان بلاخص بیمارستانها، اصلاح روش های بودجه بندی و توزیع منابع آن می باشد. روش بودجه بندی که هم اکنون در سازمانهای دولتی رواج دارد (ترکیبی از روش بودجه بندی سنتی و برنامه ای) اطلاعاتی در خصوص نتایج هزینه کرد اعتبارات و میزان کارایی و اثربخشی برنامه ها را نمی دهد. بدین منظور با هدف کارایی و اثر بخشی و ایجاد ارتباط بین بودجه و نتایج عملکرد نظام بودجه بندی عملیاتی با تاکید بر قیمت تمام شده خدمات مطرح شد. پژوهش حاضر نیز به بررسی نتایج استقرار بودجه بندی عملیاتی در بخش تشخیصی بیمارستان ولیعصر مشگین شهر در سال ۱۳۸۳ پرداخته است.

روش کار: پژوهش حاضر از نوع مطالعات مقطعی بوده که داده های پژوهش از طریق مشاهده و مصاحبه و تکمیل فرم های ۱۶ گانه و ۳ گانه به تفکیک مرکز هزینه فعالیت جمع آوری و با استفاده از نرم افزارهای مربوطه بررسی و نتایج آن در جداول مختلف وارد شد. نظر به اینکه در این پژوهش جامعه آماری بیمارستان ولیعصر مشگین شهر می باشد و با توجه به نوع پژوهش که کل جامعه را در بر می گیرد، لذا نمونه گیری انجام نگردید.

یافته ها: یافته های پژوهش بدین شرح می باشد:

هزینه های پرسنلی، انرژی، اقلام مصرفی، و مواد مصرفی کل بیمارستان بترتیب ۸۴۷۲۲۰، ۵۴۹۷۲، ۶۶۸۰۶، ۲۹۴۰۳۴ هزارریال برآورد شد. هزینه بخش آزمایشگاه به ترتیب هزینه های مواد مصرفی، پرسنلی، انرژی برابر با ۷۶۶۹۲، ۱۵۷۷۰، ۴۳۲۸۵۲ هزار ریال با جمع کل هزینه کرد ۵۵۱۵۴۸ هزارریال و تعداد کل آزمایشات (۷۹۰۳۳) تست انجام شده محاسبه گردید. نتایج مشابه در واحد رادیولوژی نیز برابر با ۳۱۰۷۶۶، ۱۲۲۸۸۱، ۲۵۴۸۲ هزار ریال با جمع کل هزینه کرد ۴۶۰۴۸۳ هزار ریال و تعداد (۱۵۲۶۸) کلیشه رادیولوژی محاسبه گردید. نتیجه هزینه های واحد سونوگرافی برابر با ۱۳۷۲۰، ۱۰۳۵۹۲، ۶۶۱۶۰ هزارریال و جمع کل هزینه کرد با تعداد (۲۸۴۰) سونوگرافی انجام شده ۱۸۴۱۹۵ هزار ریال محاسبه گردید. نتایج کلی پژوهش نشان می دهد که قیمت تمام شده هر تست آزمایشگاهی بطورکلی ۶۹۷۹ ریال برآورد شد.

همچنین قیمت تمام شده هر کلیشه رادیولوژی ۳۰۱۶۰ ریال و سونوگرافی انجام شده ۶۴۸۵۷ ریال برآورد شد.

بمطابق نتیجه گیری:

با توجه به نتایج پژوهش، ارزیابی نتایج حاصل از استقرار نظام بودجه بندی عملیاتی در مرکز فعالیت تشخیصی بیمارستان ولیعصر مشگین شهر بر اساس شاخص های کارآیی (نسبت تعداد کلیشه های رادیولوژی و نسبت هزینه های پرسنلی) مطلوب و (نسبت تعداد آزمایشات و نسبت تعداد سونوگرافی) نامطلوب ارزیابی شد.

از نظر شاخص عدالت (نسبت دریافتی کارکنان) مطلوب، از نظر شاخص پایداری و اثربخشی با توجه به نسبت های کل درآمد اختصاصی و درآمد اختصاصی تحقق یافته نامطلوب ارزیابی شد.

کلیدواژه ها: بیمارستان، ارزیابی، بودجه بندی عملیاتی، قیمت تمام شده، مراکز تشخیصی